

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. II. Libertas indifferentiæ probatur etiam ratione, ac refutatione
Jansenisticorum Principiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

§. II.

Libertas indifferentiæ probatur etiam ratione, ac refutatione Jansenisticorum Principiorum.

453. **P**robatur igitur tertio, ratione libertas Indifferentiæ necessaria ad merendum, & demerendum: si negetur libertas indifferentiæ, ea quæ omnium consensu censentur prudenter fieri arguerentur imprudentiæ, nam consensu omnium me ex industria lædenti prudenter indignor, sed si negetur libertas indifferentiæ, arguerer imprudentiæ illi indignando non minùs, ac meritò imprudentiæ arguor, si indignor me lædenti casualiter, ac ignoranter, quia negata liberrate indifferentiæ, pari uterque necessitate me læderet. Unde talis indignabundus foret similis illi, qui à binis equis calce percussus indignaretur uni præ alio.

Recurrere ad voluntatem Adami, in qua omnes peccavimus, & ex qua fomes peccati in nos profluxit, proinde peccata, quæ à nobis propria voluntate admittuntur esse continuationem illius primi delicti, est perinde, ac nos etiam per cæcitatem, amentiam &c. peccati reatum incurrere, quia etiam hæc derivantur à primo illo peccato. Vide *num. 405.* ubi contra Jansenistas ostendi ignorantiam invincibilem juris naturalis excusare à formali peccato.

454. Jansenistæ ut occurrant argumentis contra se allatis tria excogitarunt

effugia apud P. Dominicum Viva ad propositionem 3. Jansen. damnatam ab Innoc. X. Alex. VII. ac Clemen. XI. 1705. 17. Kalendaris Aug. Bulla. *Vineam Domini.*

Primum effugium est quòd etiamnum voluntas nostra sit indifferens *indifferentia potentia* sita in hoc, quòd voluntatis potentia sit flexibilis, & mutabilis, quatenus modò ad volendum facile inflectimur; non sit autem indifferens indifferentiæ actionis, quia quòd in particulari volumus, id necessariò volumus. Contrà est, quòd responsio hæc sit pura larva libertatis, re ipsa autem nulla libertas major ea, quam non negarunt Machiachi, Calvinus, Wiclephus, in sua propos 27. à Conc. Constant. & à Martino V. Censurata, in qua assererat: *omnia de necessitate absoluta evenire*; quid enim aliud est voluntatem non esse indifferentem *indifferentiæ actionis*, quàm omnem actionem necessariam, atque adeò concatenatâ serie voluntatem necessariò volui de necessitate unius actûs ad alium, quin ex parte voluntatis sit potestas in oppositum actum, sed illa Cætena inévitable, utpote non sita in optione libera voluntatis trahitur de actu ad actum, sed ubi nulla est potestas in oppositum actum, ibi nulla est indifferentia potentia, sed mera larva, dum obtruditur

ditur pro indifferentia potentia mutabilitas, ac flexibilitas voluntatis, hanc enim nullus Hæreticorum negavit.

455. Effugium secundum exprimit Jansenius *lib. 6. de Gratia Salvat. c. 35. Scholastici, quando Synodum Tridentinam dicentem, voluntatem posse dissentire si velit, putant & rectè putant significari humani arbitrij libertatem. Sic etiam Intelligunt eadem prorsus ratione libertatem indicari, si diceretur voluntas posse velle, si velit posse non velle si nolit.* Ex quibus manifestè patet, quòd ex mente Jansenij Tridentinum attribuens libertatem homini, ac potentiam dissentendi gratia, si velit homo, sit eo modo liber, sicut si diceretur de Beato necessitato ad amorem DEI, quòd possit non amare DEUM, si velit, estò non possit id velle. Unde verborum illorum Trid. *Liberum arbitrium hominis DEO excitanti, atque vocanti posse dissentire, si velit* sensus erit: *rejici posse gratiam, quatenus eam abjiceremus, si vellemus, non posse verò rejici, quoniam velle hoc non possumus.*

Verissimum est, quòd abjiceremus illam, si inesset nobis volitio abjiciens, at hæc est impossibilis pro tempore, pro quo delectatio Cœlestis, seu gratia victrix, necessitat ad consensum, ergo absolute pro eo tempore non est liberum arbitrium: sicuti verissimum est claudum posse ambulare, dummodò ambulet, seu si ambulet. Verùm quid juvat conditionata ambulandi potentia, si fractis cruribus non potest magis ambulare,

quàm assumptis alis in Cœlum avolare, seu si conditio, sub qua asseritur potentia, non sit purificabilis ab absolute impotente. Quarè libertas hæc Jansenistica longè distat à libertate definita ut fidei articulus à Trid. ac ab August. propugnata citatis locis, & alibi, ut *lib. 3. de libero arbitrio cap. 18. Si laboriosum est omnia mandare memoria, hoc brevissimum tene: quaecunque est ista causa voluntatis si non ei resisti potest sine peccato ei ceditur; quis enim peccat in eo, quod nullo modo caveri potest.*

456. Effugium tertium, quod Posteritas Adæ careat nunc formali, ac proximâ indifferentiâ in se ad bonum, & malum, hanc tamen habuerit in causâ, nempe in peccato originali, ac in libertate peccantis Adæ, nunc autem in se habeat radicalem ac remotam, vi cujus si necessitas nunc impellens ad bonum auferretur, amplecteretur malum, aut è contrâ, quod sufficit ad vim merendi, ac demerendi.

Contrâ est primò, quòd talem libertatem etiam concesserint Calvinus, Wiclephus &c. & tamen sunt damnati in hoc ut Hæretici.

Contrâ est secundò, quòd sublata necessitate ad bonum, voluntas amplecteretur malum, in principijs Jansenij aliud non sit, quàm quòd voluntas soluta ab una catena adigente ad bonum stringeretur novâ adigente eandem ad malum: quo sensu etiam Beati sunt indifferentes ad peccandum. Hæc porrò indifferentia non est activa, sed passiva meriti, ac demeriti incapax sine activâ definitâ *nn.*

450. hujus enim necessitatem Scriptura,

Con-

Concilia, Patres, & Scholastici exigunt ad merendum, & demerendum, inter quos Theologorum Princeps D. Th. 9. 6. de Malo art. unic. ita disserit: *Quidam posuerunt quòd voluntas hominis ex necessitate moveatur ad aliquid eligendum, nec tamen ponebant, quòd voluntas cogeretur: hæc autem opinio est hæretica, tollit enim, rationem meriti, & demeriti in humanis actionibus: non enim videtur esse meritorium, vel demeritorium, quòd aliquis si ex necessitate agit, quòd vitare non possit.*

457. Opponunt Jansenistæ. Primò actibus in nostrâ potestate constitutis meremur, & demeremur, sic enim sumus illorum Domini, proinde sunt nobis liberi, sed actus liberi à coactione, seu spontanei facti etiam sine indifferentia activa sunt in nostrâ potestate constituti juxta Aug. lib. 2. de lib. arb. cap. 3. *illud inquit, est in nostra potestate, quòd cum volumus, facimus, vel quòd facimus si volumus,* Ergo. Respondeo majorem subsistere de actibus factis ex propriâ determinatione voluntatis citra necessitatem antecedentem, de quâ num. 448.

Opponunt secundò, libertatem DEI, quæ etsi sit perfectissima, attamen non est indifferens ad agendum, & non agendum, aliàs posset revocare, quòd semel decrevit. Confirmatur ex Aug.

lib. de Nat. & Grat. cap. 43. DEUS exercet liberè suam justitiam, licet nequeat agere injustè, ergo sufficit ad libertatem immunitas à Coactione.

Respondeo DEUM in sua aternitate indivisibili priusquam quidquam decrevit agere, pro priori naturâ fuisse indifferentem, ut decernat actionem, aut non actionem, suppositâ determinatione ad actionem e. g. productivam mundi, hoc decretum est irretractabile, necessitate solùm Consequente, cum DEUS ratione suæ constantiæ, ac immutabilitatis semel decretum nequeat retractare.

Ad Confirmationem Respondeo DEUM justitiam suam exercere liberè libertate contradictionis (siquidem ita ponit liberè actum Justitiæ, ut possit eum omittere) secus libertate Contrarietatis, aliàs esset liber ad actum injustitiæ, consequenter posset peccare.

Opponunt tertio, Diabolum, qui etsi necessariò semper malè agat, attamen peccat, ergo ad demerendum non est necessaria libertas à necessitate. Argumentum est Calvinii apud Bellarm. lib. 5. de Grat. & lib. arb. cap. 14. Respondeo Diabolum malè agere non physica, sed morali necessitate, & ideo peccare, si physicè necessitaretur, aliqui apud Soarez lib. 8. de Angel. c. 10. negant eum peccare peccato formali, seu imputabili, sed duntaxat peccato merè materiali.

* * *

